

đúng đắn và đầy sáng tạo của Đảng ta đã gắn độc lập dân tộc với chủ nghĩa xã hội, gắn sức mạnh dân tộc với sức mạnh của thời đại. Cách mạng Tháng Tám đánh dấu một bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử cách mạng Việt Nam; đây là quá trình phát triển tất yếu của lịch sử dân tộc trải qua mấy nghìn năm phấn đấu, đỉnh cao của ý chí quật cường, sức mạnh cố kết cộng đồng, tầm cao trí tuệ của dân tộc hòa quyện với những tư tưởng của Mác, Ăngghen, Lênin, Hồ Chí Minh, với xu thế của thời đại hòa bình, dân chủ và tiến bộ xã hội, vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội.

Thứ ba, với thắng lợi này, cách mạng nước ta đã chuyển sang một bước ngoặt mới, nước ta không những trở thành một nước độc lập, tự do mà còn trở thành một trong những nước đi tiên phong trong việc xây dựng chế độ xã hội mới - chế độ dân chủ nhân dân tiến lên chủ nghĩa xã hội, thực hiện hoài bão, ước mơ của biết bao thế hệ người Việt Nam xưa và nay.

Thứ tư, thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám còn khẳng định rằng, trong điều kiện trào lưu của cách mạng vô sản, cuộc cách mạng do một đảng của giai cấp công nhân lãnh đạo không chỉ có thể thành công ở một nước tư bản kém phát triển, nơi mất xích yếu nhất của chủ nghĩa đế quốc mà còn có thể thành công ở ngay một nước phong kiến và nửa thuộc địa lạc hậu để đưa cả dân tộc đó đi lên theo con đường của chủ nghĩa xã hội. Đây là sự phát triển rất sáng tạo lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin vào điều kiện cụ thể của nước ta; Cách mạng Tháng Tám như một quả bom có sức công phá mạnh làm sụp đổ một mảng quan trọng thành trì của chủ nghĩa thực dân kiểu cũ, thức tỉnh các dân tộc bị áp bức bóc lột vùng dậy, báo hiệu một kỷ nguyên mới của loài người: Kỷ nguyên độc lập tự do và chủ nghĩa xã hội; đúng như Chủ tịch Hồ Chí Minh nói: “Chẳng những giai cấp lao động và nhân dân Việt Nam ta có thể tự hào, mà giai cấp lao động và những dân tộc bị áp bức nơi khác cũng có thể tự hào rằng: Lần này là lần đầu tiên trong lịch sử cách mạng của các dân tộc thuộc địa và nửa thuộc địa, một Đảng mới 15 tuổi đã lãnh đạo cách mạng thành công, đã nắm chính quyền toàn quốc”.

4. Bài học kinh nghiệm của Cách mạng Tháng Tám

Cách mạng Tháng Tám cho ta nhiều bài học kinh nghiệm quý báu, nhưng có thể nói những bài học kinh nghiệm lớn nhất, sâu sắc nhất đó là:

Thứ nhất, có một đảng tiên phong thật sự cách mạng, tiếp thu chủ nghĩa Mác - Lênin - đỉnh cao trí tuệ của thời đại được tư tưởng Hồ Chí Minh soi sáng, đã nắm vững hoàn cảnh cụ thể của mỗi giai đoạn cách mạng của đất nước, đề ra được đường lối cách mạng đúng đắn, có phương pháp, hình thức đấu tranh phong phú, linh hoạt, biết nắm bắt thời cơ, xây dựng lực lượng và tổ chức, sử dụng lực lượng đúng lúc, phát huy được sức mạnh dân tộc với sức mạnh của thời đại để dẫn dắt quần chúng tiến lên giành và giữ chính quyền. Cách mạng Tháng Tám khẳng định rằng: Nếu không có một đảng cách mạng, một lãnh tụ kiệt xuất, một bộ tham mưu tài giỏi, lý luận tiên tiến, tư tưởng thống nhất, tổ chức chặt chẽ, đường lối đúng đắn và hợp lòng dân thì khó tập hợp được sức mạnh của toàn dân tộc để làm nên cuộc cách mạng long

trời lở đất, chỉ trong vòng nửa tháng đã giành thắng lợi và xác lập chính quyền dân chủ nhân dân trong phạm vi toàn quốc. Thực tiễn lịch sử 82 năm qua lại càng khẳng định, sự lãnh đạo đúng đắn của một đảng luôn luôn là nhân tố quyết định thắng lợi của cách mạng. Điều đó nói lên rằng, muốn tiến hành một cuộc cách mạng xã hội sâu sắc và triệt để không thể thiếu vai trò lãnh đạo của một đảng Mác-xít - Lênin-nít và một đảng muốn giữ được vai trò lãnh đạo cách mạng cần phải giải quyết tốt mấy vấn đề cơ bản của cách mạng trong cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân như sau:

- Quan hệ giữa nhiệm vụ chống đế quốc và chống phong kiến, giữa mục tiêu dân tộc và mục tiêu dân chủ, giữa lợi ích dân tộc và lợi ích giai cấp.

- Quan hệ giữa mục tiêu chiến lược lâu dài và mục tiêu cụ thể trước mắt, giành thắng lợi từng bước, khởi nghĩa từng phần tiến tới tổng khởi nghĩa giành thắng lợi hoàn toàn.

- Quan hệ giữa chiến lược và sách lược, phương pháp cách mạng, sử dụng đúng đắn các phương pháp đấu tranh phù hợp với điều kiện lịch sử cụ thể.

- Mỗi quan hệ giữa Đảng và nhân dân, giữa xây dựng Đảng và phát triển lực lượng cách mạng của quần chúng được tập hợp trong mặt trận dân tộc thống nhất.

- Quan hệ giữa sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại, giữa xây dựng lực lượng cách mạng, phát huy sức mạnh bên trong, nêu cao ý chí tự lực tự cường, độc lập tự chủ và sáng tạo với tranh thủ những điều kiện và thời cơ thuận lợi do tình hình thế giới đem lại.

- Quan hệ giữa chủ động chớp thời cơ và đẩy lùi nguy cơ...

Đó là những vấn đề cơ bản trong đường lối cách mạng của Đảng ta nhằm phát huy được sức mạnh của toàn dân tộc đứng lên tiến hành cuộc Tổng khởi nghĩa Tháng Tám, giành thắng lợi hoàn toàn. Đây cũng là những kinh nghiệm quý báu để Đảng ta lãnh đạo nhân dân ta tiến hành thắng lợi hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ suốt 30 năm, tiến hành cuộc chiến tranh bảo vệ Tổ quốc và xây dựng đất nước, tiến hành công cuộc đổi mới đạt được những thành tựu quan trọng.

Thứ hai, vấn đề giành và giữ chính quyền, đó là mục tiêu của bất cứ một cuộc cách mạng nào; nhưng cái độc đáo của cuộc Cách mạng Tháng Tám, mang bản sắc Việt Nam, một sự sáng tạo của Đảng ta là không phải đợi đến khi phát động Tổng khởi nghĩa toàn quốc mới đặt vấn đề giành chính quyền về tay nhân dân.

Tin tưởng mạnh mẽ ở lực lượng cách mạng của nhân dân, ngay từ tháng 5 năm 1941, tại Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ tám, Đảng ta đã chủ trương xây dựng lực lượng vũ trang với các hình thức và quy mô thích hợp, giành chính quyền từng bộ phận, thành lập và mở rộng các căn cứ địa cách mạng và sẵn sàng chuyển sang hình thức tổng khởi nghĩa khi có điều kiện.

Bài học lớn của việc giành và giữ chính quyền chính là Đảng ta biết chăm lo xây dựng lực lượng cách mạng, làm cho lực lượng cách mạng đủ mạnh, thu hút được

đồng đảo nhân dân tham gia, từ đó làm thay đổi so sánh lực lượng giữa ta và địch, tạo ra thời cơ cách mạng để đưa cuộc cách mạng đến thành công; lực lượng cách mạng có được chính là nhờ Đảng nắm bắt đúng nguyện vọng của quần chúng, biết gắn lợi ích giai cấp và lợi ích dân tộc với nhau, có mục tiêu chính trị rõ ràng, phương pháp cách mạng đúng đắn.

Thứ ba, vấn đề nắm bắt thời cơ ngàn năm có một, đề ra được những quyết định chính xác và kịp thời; bất cứ một cuộc cách mạng nào đều phải biết tạo ra thời cơ và nắm bắt thời cơ; chọn đúng thời cơ là một khoa học và một nghệ thuật; điều này đã được thể hiện rất rõ trong cuộc Tổng khởi nghĩa Cách mạng Tháng Tám năm 1945.

Nghệ thuật chỉ đạo tài tình của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh trong việc chọn đúng thời cơ, ra quyết định Tổng khởi nghĩa đúng lúc thể hiện cụ thể trong Chỉ thị của Thường vụ Trung ương tháng 3 năm 1945: "Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta" và bản Quân lệnh số 1 của Ủy ban khởi nghĩa toàn quốc ngày 13 tháng 8 năm 1945 hiệu triệu toàn dân đứng lên Tổng khởi nghĩa giành chính quyền. Chọn thời điểm ngày 13 tháng 8 để phát động Tổng khởi nghĩa là vô cùng sáng suốt; bởi vì, vào thời điểm đó, cách mạng đã lên tới cao trào, lực lượng cách mạng đã lôi kéo được cả những tầng lớp trung gian, lừng chừng; lúc đó, quân Nhật bại trận, mất tinh thần cao độ, chỉ ngồi chờ quân đồng minh đến tước vũ khí, chính quyền tay sai tan rã và đã tỏ thái độ đầu hàng lực lượng cách mạng. Thời cơ khởi nghĩa ngàn năm có một được chọn một cách chính xác trong khoảng 15 ngày trước khi quân Tưởng và quân Anh đổ bộ vào Đông Dương. Nếu phát động Tổng khởi nghĩa sớm hơn, nhân dân ta sẽ tổn hại nhiều xương máu; nếu phát động Tổng khởi nghĩa muộn hơn khi quân đồng minh đã vào Đông Dương thì cách mạng Việt Nam sẽ mất đi thế chủ động của mình và sẽ gặp nhiều khó khăn khác.

Thứ tư, vấn đề xây dựng và sử dụng sức mạnh của cả một cuộc cách mạng. Vận dụng những tư tưởng của chủ nghĩa Mác - Lênin, Đảng ta đã đề ra đường lối cách mạng đúng đắn, thể hiện trong khẩu hiệu đấu tranh từng thời kỳ như: Độc lập dân tộc, người cày có ruộng, mười chính sách lớn của Mặt trận Việt Minh, chủ trương phá kho thóc của Nhật cứu đói cho dân và hàng loạt hình thức vận động, tập hợp quần chúng khác. Chính vì thế, Đảng ta đã tập hợp và phát huy được sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân dựa trên nền tảng liên minh công nhân, nông dân và trí thức, tạo nên nguồn động lực mạnh mẽ đưa cách mạng tiến lên; sau Cách mạng Tháng Mười Nga, Cách mạng Tháng Tám là một cuộc cách mạng - cuộc tổng khởi nghĩa điển hình dựa vào sức mạnh toàn dân, chủ yếu là sức mạnh đấu tranh chính trị của nhân dân để giành chính quyền một cách nhanh chóng trong cả nước; dưới ánh sáng của đường lối và sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng và Bác Hồ, lòng yêu nước và sức mạnh của toàn dân được thổi lên trong Cách mạng Tháng Tám đã tiếp tục được phát huy cao độ trong hai cuộc kháng chiến thần thánh chống đế quốc xâm lược và trong công cuộc đổi mới đất nước ngày nay.

Kỷ niệm 67 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc Khánh 2 tháng 9, Đảng bộ và nhân dân thành phố mang tên Bác Hồ kính yêu tiếp tục phát huy truyền thống đoàn kết, tính năng động, sáng tạo của một thành phố Anh hùng, tiếp tục thực hiện có hiệu quả việc học tập và làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; quyết tâm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị phát triển kinh tế - xã hội năm 2012, tạo thế và lực đảm bảo kinh tế tăng trưởng nhanh, bền vững trong những năm tiếp theo, phấn đấu hoàn thành kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2010 - 2015 mà Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố lần thứ IX đã đề ra. Đây cũng là dịp để toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta thể hiện trách nhiệm, nâng cao nhận thức, cùng với Đảng và Nhà nước trong quá trình sửa đổi, bổ sung Hiến pháp năm 1992; cảnh giác không để các đối tượng xấu, thế lực thù địch lợi dụng xuyên tạc, chống phá trong quá trình sửa đổi, bổ sung Hiến pháp năm 1992.

Tự hào về Đảng quang vinh, về Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, mỗi cán bộ, đảng viên và mỗi người dân Việt Nam ở trong nước và ngoài nước càng thấy rõ hơn trách nhiệm của mình, nguyện đi theo Đảng, xây dựng Đảng ngày càng trong sạch, vững mạnh, tiếp tục đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế, thực hiện thắng lợi mục tiêu: Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh./.

BAN TUYÊN GIÁO THÀNH ỦY